

КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 11.9.2007
COM(2007) 511 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И
СЪВЕТА**

**относно публично-частен диалог за изследвания и иновации в областта на
сигурността**

{SEC(2007) 1138}
{SEC(2007) 1139}

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

относно публично-частен диалог за изследвания и иновации в областта на сигурността

Въведение

Заплахите за сигурността, пред които е изправена Европа, са многолики, взаимосвързани, сложни и с нарастващо транснационално влияние, поради което вътрешната и външната сигурност са все по-трудно отделими.¹ Нито една държава-членка не може да постигне сигурност сама. Почти девет от десет граждани на Европейския съюз (ЕС) са убедени, че по въпросите на сигурността трябва да се работи не само на национално равнище, но също и на равнище ЕС². В този контекст, една от главните цели на Европа е да съхрани своите ценности на отворено общество и граждански свободи, успоредно с предприемане на действия по отношение на засилената заплаха за сигурността. Същевременно Европа трябва да подсигури своята икономика и конкурентоспособност срещу засилената заплаха от разрушаване на основните ѝ икономически инфраструктури, включително промишлени активи и транспорт, енергетични и информационни мрежи.

Осъществяването на ефикасна политика на сигурност в Европа изисква изчерпателен набор от инструменти, включващ правоприлагане, разузнаване, съдебни, икономически, финансови и технологични аспекти. В постоянно променящия се и все по-технологизиран свят гарантирането на сигурността без подкрепата на знанието и технологиите е почти невъзможно. Изследванията и иновациите в областта на сигурността предоставят практически мерки и решения за подкрепа при осъществяване на политики. Принципно нови решения в областта на сигурността би трябвало да осигурят начини за укрепване на сигурността на нашите граждани без ненужно да утежняват тяхното ежедневие.

Технологиите улесняват откриването на търговия на опасни материали. Същото се отнася и за граничния контрол, който пречи на незаконни имигранти, трафиканти на хора, трафиканти на наркотици, както и терористи да се възползват от премахването на вътрешния граничен контрол в рамките на Шенгенската зона. Иновационни и усъвършенствани решения и системи ще подпомогнат избягването на измами с документи за самоличност, *inter alia*, чрез биометрични елементи във визи, паспорти, разрешения за пребиваване и други документи.

¹ Комисията ще анализира по-задълбочено степента и начините за това как резултатите от дейностите, извършвани по настоящото съобщение, могат да подпомогнат и да допълнят външните действия по различни политики и съответните инструменти. Понастоящем Комисията подготвя съобщение относно по-доброто координиране на външното подпомагане, предоставяно от ЕС в областта на сигурността.

² Специален Евробарометър, „Ролята на Европейския съюз в политиките в областите на правосъдието, свободата и сигурността“, изследване на терен: юни – юли 2006 г., публикация: февруари 2007 г.

Комисията е увеличила съществено ресурсите, предназначени за изследвания и иновации в областта на сигурността. Седмата рамкова програма на ЕС за научни изследвания и технологично развитие (FP7) поставя силен акцент върху развитие на технологиите, необходими за гарантиране на сигурността на гражданите от заплахи, като например тероризъм и престъпност, природни бедствия и промишлени инциденти, с едновременно зачитане на основните човешки права и отчитане на обществените аспекти. Тази програма също така ще подпомогне структурирането и координирането на европейските и националните изследователски усилия. Рамковата програма за правосъдие, свобода и сигурност „Сигурност и гарантиране на свободите“ се занимава с оперативното сътрудничество и с проучвания в областта на политиката на предотвратяването и борбата с престъпността и тероризма. Публичното инвестиране е от основно значение за сектора на сигурността. Крайните потребители на приложения и технологии за сигурност често са публичните и правителствените организации. По принцип публичният сектор трябва да бъде включен по-активно в развитието на структуриран и ефикасен пазар в областта на сигурността.

Частният сектор също има важна роля: развитието на целесъобразен капацитет в областта на сигурността изисква силна и конкурентоспособна промишлена база, която самата зависи от прецизиране на потребностите на клиентите, за които се създават нови продукти, системи и услуги. Има редица общозначими политически въпроси, по които трябва да се предприемат действия с оглед развитието на такава конкурентоспособна промишлена база и удовлетворяване на потребностите на публичния сектор и на гражданите. Това включва подобряване на начина, по който системите оперират заедно и са свързани помежду си, главно чрез разработване на общи стандарти, обмяна на най-добри практики и принос към дискусиите относно подобреното на процесите на доставяне, координиране на европейски и национални изследователски програми в областта на сигурността, подпомагане на включването на МСП във веригата за доставки, включване на крайния потребител и формулиране на международна стратегия за сътрудничество.

По тази причина разработването и осъществяването на ефективна стратегия за изследвания в областта на сигурността изисква участието на всички съответни заинтересовани страни от частния и публичния сектор както на национално, така и на европейско равнище.

В този контекст, специфичните политически цели на публично-частния диалог за изследвания и иновации в областта на сигурността са:

- да се приобщят всички съответни заинтересовани страни, за да се обсъдят общозначимите въпроси, които предизвикват загриженост у всички, да се способства за оценката на техните отличителни силни страни и ресурси, да се определят области, в които може да се постигне по-силен ефект при съвместни действия или в които да се работи по съвместни програми.

- да се идентифицират предложения за съставяне на стратегически план за изследвания и иновациите в областта на сигурността, като бъдат включени национални и европейски заинтересовани страни, с очертаване на споделен и ясен възглед за европейските потребности и приоритети за изследвания в областта на сигурността;

- да се споделят идеи, възгледи и най-добри практики, с оглед да се използват съществуващите капацитети, както и да се подобри използването на технологиите в

сфери, свързани със сигурността, например чрез, *inter alia*, използването по възможно най-добър начин на различните инструменти за финансиране в настоящия финансов програмен период.

Комисията очаква създаването на **форум за развитие на публично-частния диалог (ПЧД) в сферата на изследванията и иновациите на ЕС в областта на сигурността да бъде ключов инструмент за постигането на тези цели.** Замисълът с Европейския форум за изследвания и иновации в областта на сигурността (наричан оттук нататък ЕФИИС) е по-нататъшното развитие на работата, извършена от Групата от личности³ и Европейския консултативен съвет за изследвания в областта на сигурността (ЕКСИС)⁴.

Целта на това съобщение е да подчертае принципите на един **Европейски план за изследвания в областта на сигурността** и да изтъкне важността на един солиден **публично-частен диалог** в полето на европейските **изследвания и иновации в областта сигурността**. Това съобщение цели да създаде основа за **взаимно доверие** и да проправи пътя към по-тясна интеграция на инициативите на Общността, свързани със сигурността.

1. НЕОБХОДИМОСТТА ОТ СПОДЕЛЕН И ЯСЕН ВЪЗГЛЕД ЗА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ПОТРЕБНОСТИ И ПРИОРИТЕТИ ОТНОСНО ИЗСЛЕДВАНИЯТА В ОБЛАСТТА НА СИГУРНОСТТА

Европейският съюз отговори на потребността от повече изследвания в областта на сигурността с две седемгодишни Рамкови програми⁵ в сферата на сигурността, с общо финансиране в размер на 2,135 млрд. EUR през периода 2007-2013 г. Това е Седмата рамкова програма (FP7), която включва тема „Сигурност“, и рамковата програма на ЕС за "Сигурност и гарантиране на свободите". Между тези програми се прилага съгласуван подход, за да се осигури приемственост между различните видове научноизследователски дейности. В момента могат да бъдат изтъкнати два вида дейности по сигурността:

³ „Група от личности“ (ГЛ) е създадена през 2003 г. В своя заключителен доклад (Изследване за сигурна Европа: Доклад на „Групата от личности“ в полето на изследванията в областта на сигурността, 15 март 2004, http://ec.europa.eu/enterprise/security/doc/gop_en.pdf), ГЛ препоръчва започване на работа по тема за изследвания в областта на сигурността в Седмата рамкова програма (FP7) с минимален праг от 1 млрд. EUR годишно, както и създаването на „Европейски консултативен съвет за изследвания в областта на сигурността“ (ЕКСИС).

⁴ ЕКСИС беше създаден с Решение (2005/516/ЕО) на Комисията на 22 април 2005 г. и публикува своя заключителен доклад на 22 септември 2006 г. В него се препоръчва да се предприемат мултидисциплинарни целеви изследвания. Те трябва да комбинират крайните потребители и доставчиците в определянето и изпълнението на проекта. Докладът идентифицира няколко сфери за стимулиране на иновации и подобряване на използването на изследвания при доставени продукти и услуги. Накрая, докладът на ЕКСИС също така предложи „създаването на Европейски съвет за сигурност, който да подпомага по-обширен диалог и споделен възглед върху европейските потребности в областта на сигурността. Съветът трябва да събере заедно по небюрократичен начин авторитетни висши представители на публичните и частни общности, за да може заедно да развият стратегически план в областта на сигурността и да функционират, доколкото е възможно, като референтен орган за осъществяването на съществуващи програми и инициативи“.

⁵ Рамкова програма обединява под общ чадър различни финансови програми на ЕС, свързани с дадена тема.

С бюджет от 1,4 млрд. EUR, темата „Сигурност“ в Седмата рамкова програма (FP7) цели да развие технологиите за изграждане на необходимия капацитет за защита срещу тероризъм и престъпност, граничен контрол, защита на критична инфраструктура и управление на кризи. Темата „Сигурност“ се основава на препоръките на „Групата от личности“ (ГЛ)⁶ и на Европейския консултативен съвет за изследвания в областта на сигурността (ЕКСИС)⁷. ЕКСИС се базира на философията за публично-частен диалог, която включва крайните потребители и подпомага формулирането на изследователските дейности по Седмата рамкова програма (FP7). Това е последващ етап на тригодишната „Подготвителна дейност в областта на изследвания в областта на сигурността“ (ПОИС), започната от Комисията през 2004 г. с общ бюджет от 45 млн. EUR.

Значителни дейности в сферата на изследванията в областта на сигурността се извършват също по темата „Информационни и комуникационни технологии“ (ИКТ) в рамковата програма. По Шестата рамкова програма (FP6) бюджетът по темата „Сигурност“ за изследване на информационни и комуникационни технологии възлизаше на 150 млн. EUR, а за първите две години на Седмата рамкова програма (FP7) вече са определени 90 млн. EUR.

Дейностите, свързани със сигурността, сега са включени в рамковата програма „Сигурност и гарантиране на свободите“, която обхваща две специални програми, а именно:

– предотвратяване, готовност и управление на последиците от тероризъм и други рискове, свързани със сигурността

и

– предотвратяване и борба с престъпността.

Планираният бюджет за тези програми за периода 2007-13 г. е 745 млн. EUR.

По-краткосрочните изследвания, с конкретна политическа насоченост са осъществени в рамките на наличните инструменти за финансиране, на разположение за политиките в областта на сигурността. В миналото това е включваше Рамковата програма за полицейско и съдебно сътрудничество по наказателно-правни въпроси (AGIS), която подкрепяше сътрудничеството между правоприлагащите организации, съдебните власти и професионалисти от държави-членки на ЕС и страни кандидатки по криминални въпроси и в борбата с престъпността. Тази програма продължи от 2003 г. до края на 2006 г. с бюджет от около 59 млн. EUR.

- Международно сътрудничество

⁶ Изследване за сигурна Европа: Доклад на „Групата от личности“ в полето на изследванията в областта на сигурността, 15 март 2004 г.. „Изследвания в областта на сигурността: следващите стъпки“, 9 септември 2004 г.

⁷ Докладът на ЕКСИС от 2006 г. порепоръчва да бъдат предприети мултидисциплинарни и целеви изследвания. Те трябва да комбинират крайните потребители и доставчиците при определянето и изпълнението на проекта. Докладът идентифицира няколко сфери за стимулиране на иновации и подобряване на използването на изследванията при доставени продукти и услуги.

Изследванията в областта на сигурността на Европа имат глобален контекст, което означава, че Европа трябва да бъде отворена за диалог с трети държави в полето на изследванията и иновациите в областта на сигурността .

Седмата рамкова програма (FP7) осигурява засилено участие на учени и изследователски институции от всички държави партньори в международното сътрудничество и от индустриализирани държави, с ограничения относно определени поверителни аспекти.

Освен това юридически лица от асоциирани държави могат да участват в изследвания в областта на сигурността по Седмата рамкова програма (FP7) със същите права и задължения като държавите-членки⁸.

Включването на трети държави ще внесе различни възгледи и ще осигури сближаване между Плана за съвместни изследвания и иновации в областта на сигурността и дейности по изследвания в областта на сигурността в други части на света.

Влизането в сила на двете рамкови програми на ЕС увеличава съществено целевите ресурси за сигурност и изследвания в областта на сигурността и ще подсили сътрудничеството и ефекта на съвместните действия.

2. ИЗСЛЕДВАНИЯ В ОБЛАСТТА НА СИГУРНОСТТА, ПОДПОМАГАЩИ ПРОСТРАНСТВОТО НА ПРАВОСЪДИЕ, СВОБОДА И СИГУРНОСТ В ЕС

Една от главните цели на политиките на сигурност на ЕС е да предотвратява, открива, реагира и възстановява при заплахи за сигурността на територията на ЕС, сигурността на населението или на критичните инфраструктури. ЕС провежда няколко дейности, свързани със сигурността, в различни политически области, като например правосъдие, свобода и сигурност, научни изследвания, транспорт и енергетика, информационно общество, околна среда, здраве и защита на потребителя и външни отношения. ЕС защитава правото на сигурност на своите граждани и същевременно защитава свободата на работа и пътуване в рамките на ЕС, върховенството на закона, свободата на словото и сдружаване, правото на личен живот и защита на личните данни и правото на справедлив съдебен процес. Изследванията в областта на сигурността могат да допринесат както за гарантиране на сигурността, така и на защитата на лични данни. Публично-частният диалог в полето на изследванията в областта на сигурността може да бъде особено подходящ в следните области.

- Укрепване на сигурността на инфраструктури и обществени услуги

Предизвикателството е да се защитят критичните инфраструктури и системи за обществени услуги от повреждане, унищожаване или разстройване чрез целенасочени терористични актове, природни бедствия, небрежност, инциденти или незаконно компютърно проникване, престъпна дейност и злонамерено поведение. Трябва да бъдат разработени ефикасни технологични

⁸ Деветте асоциирани държави по Седмата рамкова програма (FP7) към момента са: Хърватия, Исландия, Израел, Лихтенщайн, Норвегия, Сърбия, Швейцария и Турция.

решения. На 12 декември 2006 г. Европейската комисия прие съобщение относно европейска програма за защита на критична инфраструктура (ЕПЗКИ)⁹ и предложение за Директива за идентификация и определяне на европейска критична инфраструктура.

- Организирана престъпност и тероризъм

Трябва да бъдат развити сигурни начини за обмен на информация и финансови средства за разкриване и проследяване на терористични действия и действия на организираната престъпност. Това включва сигурни комуникации и надзор на информационни структури, сред които и интернет. Що се отнася до терористични оръжия, приоритет има откриването, издирването, проследяването, идентифицирането и неутрализирането на ХБРРВ (химични, биологични, радиологични, радиоактивни вещества и взривни вещества) и високочестотни оръжия. Публичните и частните оператори трябва да засилят сигурността на законно произвежданите взривни вещества, за да се предотврати използването на импровизирани взривни вещества от терористи. Комисията скоро ще одобри План за действие на ЕС за безопасност и сигурност на взривни вещества и детонатори.

- Сигурността и обществото

Технологиите са важен инструмент за предотвратяване, реагиране, овладяване и ограничаване на потенциални заплахи за сигурността на европейските общества. Но те са ефективни само в съчетание с организационни условия и човешка намеса. Поради това трябва да се изследват политически, социални и човешки въпроси, за да се допълнят изследванията с технологична насоченост.

Системите за обработка на данни са проектирани да обслужват гражданите. Те трябва, независимо от националността или местопребиваването на лицата, да зачитат техните основни права и свободи, особено правото на личен живот, и да допринасят за икономическия и социален напредък, за разширяване на търговията и за благосъстоянието на хората. Бъдещите технологични разработки трябва да подобрят защитата на личните данни и на правото на личен живот, като същевременно предоставят средствата за прозрачно и отговорно правоприлагане. В този смисъл, развитието на технологии за по-силно гарантиране на правото на личен живот¹⁰ е посока, която трябва да се следва в публично-частния диалог.

- Интелигентно наблюдение и подобряване на граничния контрол

По граничната сигурност трябва да се работи в контекста на интегрирано управление на границите, гарантиращо законна търговия и движение на хора, като по този начин се подкрепят Шенгенската система, усилията на националните органи и тези на Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите-членки на

⁹ COM(2004) 702.

¹⁰ Вж. „Съобщение на Комисията до Европейския парламент и до Съвета относно насърчаване на защитата на лични данни чрез технологиите за по-силно гарантиране на правото на личния живот (PETs), COM(2007) 228.

ЕС (FRONTEX). Трябва да продължат сближаването на информационните системи за управление, оперативната съвместимост, обучението и разпространението на най-добри практики. Връзката със стандартизация, регулация и законодателство и със съответното изпитване, оценяване и сертификация е от огромно значение. Що се отнася до незаконната имиграция, целта е да се разработят новаторски, надеждни и гъвкави решения за идентификация на незаконни придвижвания, без да се затруднява прекалено потокът от голямото мнозинство законно пътуващи хора и превозни средства.

Що се отнася до трафика на наркотици, оръжия и забранени вещества, целта е едновременно с разбиване на мрежи да се работи за проследимост, сигурност на вериги за доставка на стоки и стандартизация на логистични мрежи, както и за по-достъпни надеждни решения, като се търсят начини за снижаване на разхода на единица и на времената за проверка.

Сегашните технологии ограничават наблюдението на определени части от външните граници, например крайбрежните райони, и не е подходящо за откриването и проследяването на малки плавателни съдове, които се използват за контрабанда на хора, наркотици и т.н. в Шенгенската зона. Научните изследвания и технологичното развитие трябва да се съсредоточат върху техническите средства за наблюдение (например безпилотни летателни апарати (UAVs), сателити).

- Възстановяване на сигурността при кризи

Трябва да се гарантира, че правителствата, спешните служби и обществата са по-добре подготвени за справяне с непредвидими катастрофални инциденти чрез използване на нови, иновационни и достъпни решения. Предизвикателство поставя и подобряването на инструментите, инфраструктурите, процедурите и организационните рамки за по-ефикасно и ефективно реагиране и възстановяване както по време на инцидента, така и след него.

3. КОНКУРЕНТОСПОСОБНОСТ НА ЕВРОПЕЙСКАТА ПРОМИШЛЕННОСТ В СФЕРАТА НА ИЗСЛЕДВАНИЯТА В ОБЛАСТТА НА СИГУРНОСТТА

Пазарът в областта на сигурността е сложен и разнороден, с граждански и отбранителни приложения. Технологиите и решенията в областта на сигурността са присъща част и се развиват в рамките на широк кръг промишлености, обхващащи например транспорта, енергетиката, околната среда, информационното общество, телекомуникациите, здравето. Това също така ще даде възможност на МСП да се включат в нововъзникващия пазар в областта на сигурността.

Самите технологии и решения в областта на сигурността са разнообразни и обхващат елементи като позициониране, удостоверяване на автентичност, идентификация, оценка на риска и осведоменост за ситуацията. Ефективната промишлена политика на подкрепа на пазара в областта на сигурността трябва да включва регулация, стандартизация, достъп до рисков капитал и последователна изследователска стратегия и постоянно финансиране.

Стандартизацията, извършена в съгласие със съответните правила на конкуренцията¹¹, се е доказала като ефективно средство за последователното и ефективно прилагане на европейско законодателство в редица различни политики на ЕС.

Стандартите са ефикасни инструменти за всички съответни заинтересовани страни, включително за публичния сектор в ролята му на купувач на стоки и услуги, тъй като стандартите предоставят оперативна съвместимост и трайност в отговор на изискванията на крайния потребител. Като инструмент при набавяне на продукти стандартите са ключов елемент в създаването на пазар в сферата на сигурността на европейско и международно равнище.

Европейският комитет по стандартизация (CEN) е създал работна група за „Защита и сигурност на гражданите“ (BT/WG161), фокусирана върху:

- координацията на дейности по стандартизация в тази област, особено с Международната организация по стандартизация ISO;
- възможни нови дейности по стандартизация;
- отговаряне на запитвания на заинтересовани страни, по-специално от институциите на ЕС.

Европейският форум за изследвания и иновации в областта на сигурността (ЕФИИС) може да помогне за идентификация на приоритетните области за установяване на стандарти на европейско равнище, като се има предвид потребността от достъпност на стандартите за МСП. Европейският форум за изследвания и иновации в областта на сигурността трябва също да изготви схема на цялата гражданска верига на доставки на технологии за сигурност и да анализира икономиката в областта на сигурността, да подпомага инициативи за идентификация и поставяне на количествено измерими цели.

Съвместен план за изследвания в областта на сигурността, който включва всички европейски публични и частни заинтересовани страни както от страната на предлагането, така и от страната на търсенето, ориентиран към потребителя, ще създаде възможности за по-съгласувано програмиране и финансиране на изследванията, които трябва да доведат до по-добра иновация. Също така той би трябвало да подтикне частния сектор към инвестиране на средства в стратегическите приоритети на изследванията, допълвайки по този начин публичните инвестиции. Това отговаря и на общата цел за изграждане на истинско европейско изследователско пространство, особено чрез поощряването на по-добро съгласуване между инвестициите, предназначени за изследвания и развой, направени на национално, регионално и европейско равнище⁹⁹ Това в крайна сметка ще подсили пазара в областта на сигурността в ЕС и конкурентоспособността на промишлеността и други доставчици на технологии и решения.

¹¹ Вж. по-специално насоките на Комисията относно прилагането на член 81 от Договора за ЕО към хоризонталните споразумения за сътрудничество - ОВ С 3, 6.1.2001 г., стр. 2, глава 6.

По-силен и по-обвързан пазар в областта на сигурността ще допринесе за растеж и подкрепа на Лисабонския процес.

4. ПОТРЕБНОСТ ОТ СВЪРЗВАНЕ НА ИЗСЛЕДВАНИЯТА В ОБЛАСТТА НА СИГУРНОСТТА С ПУБЛИЧНИ И ЧАСТНИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

Тук трябва да бъдат разгледани няколко въпроса:

- **Диалогът между търсенето и предлагането на технологии и решения в областта на сигурността** трябва да бъде засилен, за да се постигне споделен и ясен възглед относно потребностите и приоритетите на европейските изследвания в областта на сигурността.
- Ресурсите за изследвания в областта на сигурността са разпръснати както на **европейско, национално и регионално равнище, така и между публични частни заинтересовани страни**: добрата координация ще помогне за оптимално използване на съществуващия капацитет и за увеличен обмен на информация, за да се избегне ненужно дублиране и да се засили сътрудничеството, например по трансгранични въпроси като сигурността по летищата, откриването на течни взривни вещества и др..
- Международното сътрудничество в определени области е нужно да се засили.
- Необходимо е сътрудничество както с европейски организации, като например Европол, ФРОНТЕКС, Европейската отбранителна агенция , така и с международни организации (напр. Междурегионалния институт на ООН за изследване на престъпността и правосъдието).
- Ефектът на съвместни действия на различните елементи на европейската сигурност (политика, прилагане, стандартизация, изследвания и други свързани дейности) на европейско и национално равнище трябва да бъдат засилен.
- Крайните потребители понякога са включени само в **късните етапи** на изследователските проекти: изследванията следва да бъдат мултидисциплинарни и да включват крайните потребители и доставчици от самото начало.
- Разпространението и използването на изследователските резултати трябва да се подобрят.
- Наличността и достъпът до изследвания с добро качество на европейско равнище трябва да бъдат подобрени.
- Изследванията в полето на сигурността ще доведат до развитието на нови системи и процеси. Внедряването им ще бъде подпомогнато от разработването на европейски стандарти, за които мандати за стандартизация трябва да бъдат давани на европейските организации по стандарти, когато е целесъобразно.

- Тези цели трябва да бъдат ясно очертани в пътна карта и да им се даде силна политическа подкрепа и видимост.

Използването на съществуващи бази данни като CORDIS – Информационната служба на Общността за изследователска и развойна дейност (<http://cordis.europa.eu>) бързо ще даде възможност за подкрепа на целите на Европейския форум за изследвания и иновации в областта на сигурността за обмен на идеи, разпространение на информация и популяризиране на изследователски резултати.

Изследвания в областта на сигурността могат да допринесат значително за Плана за растеж и работни места, тъй като европейската промишленост има възможността да стане основен участник на световния пазар в областта на сигурността.

Необходимо е да бъдат събрани заедно страната на търсене и страната на предлагане на технологии и решения в областта на сигурността, европейските институции и държавите-членки, за да се обърне внимание на редица специфични въпроси и проблеми на изследванията в областта на сигурността.

5. ОБЕДИНЯВАНЕ НА СИЛИТЕ: СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКИ ФОРУМ ЗА ИЗСЛЕДВАНИЯ И ИНОВАЦИИ В ОБЛАСТТА НА СИГУРНОСТТА (ЕФИИС)

1. Мисия и цели

- Целта на Европейския форум за изследвания и иновации в областта на сигурността е да подкрепи изготвянето на политика на гражданска сигурност със съответните технологии и база от знания, като състави и осъществява средно- и дългосрочен **План за съвместни изследвания в областта на сигурността**, който ще включва всички европейски заинтересовани страни, включително държавите, асоциирани към Седмата рамкова програма (FP7), както от страна на предлагането, така и от страна на търсенето, промишлеността и научните среди и др. Този план трябва да съдържа пътна карта, основана на бъдещите потребности на публични и частни крайни потребители и на най-новите технологии за сигурност. Прилагането на тази пътна карта трябва да бъде плътно проследено от всички заинтересовани страни. Чрез събирането заедно на страните на търсене и предлагане на изследвания в областта на сигурността форумът е замислен като средство за гарантиране на значимостта на изследванията и възможността им да повлияят на изготвяните политики в областта на сигурността. Очаква се също така форумът да служи за създаване на обща основа за изследователски дейности, по-специално чрез национални програми и програми на ЕС. Ролята на Европейския форум за изследвания и иновации в областта на сигурността ще бъде само консултативна. Това е в съответствие с препоръките на ЕКСИС.

Очаква се Европейският форум за изследвания и иновации в областта на сигурността (ЕФИИС) да развива своите дейности в пълно съответствие с основните права, по-специално с правото на защита на личните данни, като същевременно зачита разпоредбите относно сигурността на Решение

2001/844/ЕО, ЕОВС, Евратом на Комисията (включително 2006/548/ЕО, Евратом относно промишлената сигурност).

- По-конкретно, целта е Европейският форум за изследвания и иновации в областта на сигурността да подпомага **европейския сектор в областта на сигурността** чрез:
 - засилване и изтъкване на важността на публично-частния диалог в полето на европейските изследвания в областта на сигурността, събирайки заедно страните на търсене и предлагане на технологии в областта на сигурността, като показва новите перспективи на използването на технологии и създава атмосфера на взаимно доверие и сътрудничество;
 - насърчаване на иновационното мислене за преодоляване на нововъзникващи заплахи и насърчаване на развитието на бъдещи възможности и напредък в науката, технологиите и други области (социология, култура, икономика и т.н.);
 - постоянно анализиране на бъдещите потребности на капацитета в областта на сигурността в светлината на съществуващи и бъдещи заплахи, на базата на систематични оценки за уязвимост и на капацитета на страната на предлагането да доставя съответните технологии и решения. В уместни случаи това следва да доведе до определянето на общи потребителски нужди (както публични, така и частни);
 - подпомагане на интеграцията на принципно нови вериги на доставка в цяла Европа (крайни потребители; изследователска общност; промишленост, включително МСП). От жизненоважно значение е създаването на ефективни механизми за наблюдение на технологията, за да се интегрират най-подходящите рентабилни технологии в решения в областта на сигурността.

2. Структура

Европейският форум за изследвания и иновации в областта на сигурността ще бъде създаден след споразумение с държавите-членки и ще бъде организиран от заинтересованите страни, участващи в него.

Ще се проведе едно **пленарно** заседание с балансирано представителство на всички заинтересовани в изследванията в областта на сигурността страни от публичния и частния сектор, т.е. промишленост, изследователски институти, публични и частни крайни потребители, граждански организации, европейски институции, по-специално Европейския парламент, и европейски организации¹².

- След конституирането на Европейския форум за изследвания и иновации в областта на сигурността той ще определи няколко **работни групи** с общо около 200-300 сътрудници, както и по-малки ad-hoc групи за осъществяване на специални дейности,

¹²

Първоначалните членове на форума бяха предложени след официална покана на Комисията от държавите-членки и асцираните държави.

Може да бъде създадена група, която на определени етапи да съпътства процеса на политическо равнище, по-специално при подготовката на окончателния доклад на Европейския форум за изследвания и иновации в областта на сигурността .

Европейският форум за изследвания и иновации в областта на сигурността ще има за цел да формулира Европейски план за съвместни изследвания в областта на сигурността и да работи по осъществяването му. Този форум също така ще допринесе за европейския публичен дебат по въпросите на сигурността, технологиите и иновациите.

6. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

1. Сериозният публично-частен диалог в полето на европейските изследвания и иновации в областта на сигурността е от първостепенно значение за изграждане на взаимно доверие между всички значими заинтересовани страни. Той ще служи като здрава основа за намирането на дългосрочни решения за сигурността, от които да се възползват гражданите на ЕС.

Главният инструмент за постигането на тези цели следва да е форум за развитието на публично-частния диалог (ПЧД) в сферата на европейските изследвания и иновации в областта на сигурността – ЕФИИС.

2. Заседание, с което ще се открие Европейския форум за изследвания и иновации в областта на сигурността , е планирано за септември 2007 г. и се очаква той да заработи пълноценно по-късно през годината. Форумът ще бъде създаден за определен период от време, т.е. до края на 2009 г.

3. Комисията ще участва активно в работата на форума. Европейският форум за изследвания и иновации в областта на сигурността ще докладва относно постигнатия напредък през 2008 г., а Комисията ще прецени тези начални резултати и ще вземе отношение със свое съобщение през есента на 2008 г.

4. В края на 2009 г. Европейският форум за изследвания и иновации в областта на сигурността трябва да представи План за съвместни изследвания в областта на сигурността. Той ще съдържа, където това е целесъобразно, препоръки към публични органи.

5. Европейският форум за изследвания и иновации в областта на сигурността трябва да е първата крачка към осъществяване на процеса на публично-частен диалог, чието предназначение е да свърже заинтересованите страни в областта на сигурността по един по-постоянен и структуриран начин.

ANNEX

The Security theme under FP7 and security activities under the EU Framework Programme on ‘Security and Safeguarding Liberties’

1. In March 2004, the Commission launched a three-year “Preparatory Action” in the field of Security Research. With three annual budgets of € 15 million, the Preparatory Action was a first step towards the Security theme of FP7.

Participants included companies in the aerospace, information & communication technologies, system integrators and defence sectors. Under the Preparatory Action, 39 projects have been launched covering the areas of situation awareness, protection of networked systems, protection against terrorism, crisis management and interoperability of control and communications systems.

The Security theme in FP7 will develop the technologies for building capabilities needed to ensure the security of citizens from threats such as terrorism and crime, natural disasters and industrial accidents, while having due regard for fundamental human rights and societal aspects. It will also be an instrument to structure and coordinate European and national research efforts. Its budget is € 1.4 billion over seven years (2007-2013).

The Security theme work programme is based on the ESRAB report¹³. It is structured on the basis of four security missions of high political relevance which relate to specific security threats.

Missions:

- (1) Security of citizens
- (2) Security of infrastructures and utilities
- (3) Intelligence surveillance and border security
- (4) Restoring security and safety in a crisis

Three domains of cross-cutting interest were selected as well:

Cross cutting:

- (5) Security systems integration, interconnectivity and interoperability
- (6) Security and society
- (7) Security research coordination and structuring

¹³ The ESRAB Board was created by Commission Decision 2005/516/EC on 22 April 2005 and published its final report on 22 September 2006.

The governance of the FP7 Security theme is organised in close cooperation between Member States' authorities and the Commission. On this basis, mutual information on national security research activities and results can be exchanged and common strategies developed.

2. The EU Framework Programme on ‘Security and Safeguarding Liberties’

AGIS (2003-2006) was set up to help legal practitioners, law enforcement officials and representatives of victim assistance services from the EU Member States and Candidate Countries to set up Europe-wide networks, as well as to exchange information and best practices. It also aimed at encouraging Member States to step up co-operation with applicant and third countries.

The EU Framework Programme on ‘Security and Safeguarding Liberties’ (2007-2013) consists of two financial instruments encompassing the following specific programmes: "Prevention of and Fight against Crime"¹⁴ and "Prevention, Preparedness and Consequence management of Terrorism and other Security related risks"¹⁵.

Budget 2007-2013

	Total amount over the 2007-2013 period
Framework programme: Security and safeguarding Liberties	€ 745.00 million
Including:	
- Specific programme: Prevention of and fight against crime	€ 597.60 million
- Specific programme: Prevention, Preparedness and Consequence Management of Terrorism and other Security related risks	€ 137.40 million

As a follow-up to AGIS, the framework programme is concerned with effective operational co-operation in the fight against, and prevention of, crime and terrorism.

¹⁴ Council Decision 2007/125/JHA of 12 February 2007 establishing for the period 2007 to 2013, as part of General Programme on Security and Safeguarding Liberties, the Specific Programme ‘Prevention of and Fight against Crime’.

¹⁵ Council Decision 2007/124/EC of 12 February 2007 establishing for the period 2007 to 2013, as part of General Programme on Security and Safeguarding Liberties, the Specific Programme ‘Prevention, Preparedness and Consequence Management of Terrorism and other Security related risks’.

The objectives of the **Specific programme: Prevention of and fight against crime** are:

- (a) to stimulate, promote and develop horizontal methods and tools necessary for strategically preventing and fighting crime and guaranteeing security and public order, such as the work carried out in the European Union Crime Prevention Network, public-private partnerships, best practices in crime prevention, comparable statistics, applied criminology and an enhanced approach towards young offenders;
- (b) to promote and develop coordination, cooperation and mutual understanding among law enforcement agencies, other national authorities and related Union bodies in respect of the priorities identified by the Council, in particular as set out by Europol's Organised Crime Threat Assessment;
- (c) to promote and develop best practices for the protection of and support for witnesses;
- (d) to promote and develop best practices for the protection of crime victims.

The objectives of the **Specific programme: Prevention, Preparedness and Consequence Management of Terrorism and other Security related risks** are to stimulate, promote and develop measures on prevention, preparedness and consequence management based, *inter alia*, on comprehensive threat and risk assessments, subject to supervision by Member States and with due regard for existing Community competence in that matter, and aiming to prevent or reduce risks linked with terrorism and other security related risks.

The most recent examples of research projects financed by AGIS include:

- Police Detention in Europe: a comparative study of the provision of services for problematic drug and alcohol users
- Implementation study for an international child sexual exploitation image database
- Optimisation of methods for identifying persons in photographs (photo identification): a contribution to combating and preventing crime in Europe
- Study on Corruption within the Public Sector
- Cyber crime Investigation (developing an international training programme for the future / delivering an intermediate level accredited modular international training programme (two projects))

- Training in efficient amphetamine comparison using a harmonised methodology and sustainable database.

Calls for proposals for action and operating grants are regularly published for these specific programmes. Information is available at:

http://ec.europa.eu/justice_home/funding/intro/funding_security_en.htm